

Галич Р. В.

*к.ю.н., Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи», Україна;
e-mail: galychn@ukr.net*

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню організації і діяльності суб'єктів нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю з точки зору організаційно-правового аспекту. В роботі запропоновано авторський варіант класифікації суб'єктів в цій сфері. Держава в умовах ринкової економіки як регулятор усіх фінансово-економічних і правових процесів забезпечує сталий розвиток і стабільне функціонування суб'єктів господарювання, здійснює комплекс заходів по захист прав громадян, саме тому праця побудована на пріоритетності саме державних інституцій в системі суб'єктів нагляду і контролю. На основі проаналізованих нормативно-правових актів, вироблено і запропоновано зміни до законодавства, що усунуть недоліки в організації і діяльності суб'єктів нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю, що в цілому дає змогу позитивну віддзеркалитись на фінансово-економічних процесах держави, зокрема, бюджетних як-то формування централізованих фондів.

Ключові слова: нагляд і контроль; державні суб'єкти; повноваження суб'єктів нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю; організаційний механізм; забезпечення прав.

Формул: 0; рис.: 0; табл.: 0; бібл.: 15.

Galych R. W.

*Ph. D. in Law,
Kharkiv Educational and Scientific Institute
of State Higher Educational Institution (SHEI)
«BankingUniversity», Ukraine;
e-mail: galychn@ukr.net*

STATE CONTROL AND SUPERVISION OVER COMPLIANCE WITH LABOR LAWS: INSTITUTIONAL AND LEGAL ASPECT

Abstract. Increasingly, there are manifestations of non-compliance by all parties in public relations with legal norms, and as a result of which the rights and freedoms of citizens are subject to numerous violations. One of the complicated situations that has developed in compliance with the law is in the area of labor law violations by all parties to labor relations. Particularly significant in solving this is the study of the organization and activities of specialized entities to oversee and monitor compliance with labor legislation. The article is devoted to the study of the organization and activities of supervisors and control over the observance of labor legislation in terms of organizational and legal aspects. The author proposes an author's classification of subjects in this field. The work is built on the priority of the state institutions in the system of supervisors and control. On the basis of the analyzed normative legal acts, changes were made and proposed to the legislation, which would eliminate the disadvantages of the organization and activity of the supervisors and control over observance of the legislation on labor.

Keywords: supervision and control; state actors; powers of supervisors and control over observance of labor legislation; organizational mechanism; provision of rights.

JEL Classification: J28, K31

Formulas: 0; fig.: 0; tabl.: 0; bibl.: 15.

Галич Р. В.

*к.ю.н., Харківський університетсько-науковий інститут
ГВУЗ «Університет банківського дела», Україна;
e-mail: galychn@ukr.net*

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ НАДЗОР И КОНТРОЛЬ ЗА СОБЛЮДЕНИЕМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА О ТРУДЕ: ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Аннотация. Статья посвящена исследованию организации и деятельности субъектов надзора и контроля за соблюдением законодательства о труде с точки зрения организационно-правового аспекта. В работе предложен авторский вариант классификации субъектов в этой сфере. Государство в условиях рыночной экономики как регулятор всех финансово-экономических и правовых процессов обеспечивает постоянное и стабильное функционирование субъектов хозяйствования, осуществляет комплекс мероприятий по защите прав граждан, поэтому данная работа построена на приоритетности именно государственных институтов в системе субъектов надзора и контроля. На основе проанализированных нормативно-правовых актов, произведено и предложены изменения в законодательство, устраняют недостатки в организации и деятельности субъектов надзора и контроля за соблюдением законодательства о труде. что в целом позволяет положительную отразиться на финансово-экономических процессах государства, в частности, бюджетных как то формирование централизованных фондов.

Ключевые слова: надзор и контроль; государственные субъекты; полномочия субъектов надзора и контроля за соблюдением законодательства о труде; организационный механизм; обеспечение прав.

Формул: 0; рис.: 0; табл.: 0; библи.: 15.

Вступ. В період глибинних трансформацій, що відбуваються в державі, реформування правничого інституту, оновлення підходів до правового регулювання суспільних відносин, особливо гостро постає проблема дотримання законодавства. Належне забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян є одним із основних обов'язків держави. Стаття 3 Конституції України покладає на державу відповідальність за свою діяльність перед людиною [1]. Але все частіше мають місце прояви недотримання всіма учасниками суспільних відносин правових норм, внаслідок чого права і свободи громадян зазнають численних порушень. Однією із складних ситуацій, що склалась з дотриманням законодавства, відбувається в сфері порушень трудового законодавства всіма учасниками трудових правовідносин. Трудові відносини між працівниками і роботодавцями не оформлюються належним чином, або трудовий договір не укладається взагалі, заробітна плата вчасно не виплачується, або не у визначеному законодавством розмірі, відрахування в установленому порядку не здійснюються, почастишали незаконні звільнення, порушуються умови роботи та вимоги із охорони праці тощо. Як наслідок подібні явища порушують стабільне функціонування суб'єктів господарювання, їх сталий розвиток в умовах ринкової економіки. В такому випадку суб'єкти в межах трудових правовідносин потребують належної уваги, а права всіх учасників – захисту. Особливо значущим у вирішенні цього набуває дослідження організації і діяльності спеціалізованих суб'єктів з нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.

Аналіз досліджень та постановка завдання. Зазначеним проблемам у своїх працях в різні часи приділяли увагу низка вчених, таких як: Н. Б. Болотіна, В. С. Венедиктов, В. В. Жернаков, М. І. Іншин, А. П. Коренев, М. І. Матузов, П. Д. Пилипенко, В. І. Прокопенко, О. І. Процевський, Г. І. Чанишева, О. М. Ярошенко та інші.

Зокрема В. І. Прокопенко наголошував, що держава для досягнення ефективності законодавства як такого, і особливо законодавства про охорону праці уповноважує відповідні органи та інспекції по дотриманню і виконанню законодавства всіма суб'єктами правових відносин здійснювати свої повноваження в формі нагляду і контролю [2, с. 393,

394]. На доцільності дослідження системи органів нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства вказують і роботи О. М. Курінного, який поміж іншим зазначав про те, що ефективність реалізації прав громадян на охорону праці забезпечується системою органів нагляду і контролю за дотриманням законодавства про охорону праці, при чому як державного нагляду і контролю, так і громадського [3, с. 196, 197]. Тому саме організація, діяльність і повноваження таких органів, як вбачається, потребує детального розгляду і вивчення задля вирішення поставленого завдання.

Результати дослідження. Дійсно держава виконуючи положення Основного закону в частині реалізації громадян права на працю, зокрема статтях 43–45, в яких зазначено, що: 1) держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю; 2) кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом; 3) використання примусової праці забороняється; 4) використання праці жінок і неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється; 5) громадянам гарантується захист від незаконного звільнення; 6) право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом; 7) працівники мають право на страйки для захисту своїх економічних та соціальних інтересів; 8) кожний працівник має право на відпочинок [1], – виробляє цілу систему засобів і способів реалізації громадянами конституційного права на захист своїх прав. Одним із основних напрямків такої діяльності є утворення і функціонування як державних, так і недержавних інституцій, в нашому випадку, які мають роль і виконують функції наглядових і контролюючих суб'єктів. Крім того, такі суб'єкти повинні володіти відповідними широкими повноваженнями для досягнення зазначених цілей.

Так Кодекс законів про працю України до державного нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю відносить центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, що здійснює свою діяльність за юридичними особами незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання, фізичними особами-підприємцями, які використовують найману працю. В свою чергу громадський контроль за додержанням законодавства про працю здійснюють професійні спілки та їх об'єднання [4]. Далі в положеннях Кодексу надається перелік державних органів у справі нагляду за виконанням законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, таких як: центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ядерної та радіаційної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) у сфері техногенної безпеки; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення; місцеві державні адміністрації та ради [4]. Отже, як бачимо з положень глави Кодексу законів про працю України присвяченої нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, для дослідження повноважень таких інституцій слід виходити водночас з умовного та формального їх поділу. А тому класифікацію суб'єктів пропонуємо визначати наступним чином – 1) за специфікою повноважень і здійсненої діяльності: – державні та недержавні суб'єкти нагляду і контролю; 2) в свою чергу, за сферою впливу повноважень суб'єктів: – у сфері охорони праці (дотримання вимог пожежної і техногенної безпеки, санітарного та епідемічного благополуччя населення тощо) та у сфері додержання інших норм трудового законодавства; 3) за територіальним принципом реалізації повноважень: – суб'єкти нагляду і контролю вплив і діяльність яких розповсюджується на всю територію держави та суб'єкти, що реалізують політику на окремій адміністративно-територіальній одиниці держави; 4) також слід виокремити повноваження суб'єктів, що будуть поділятися в залежності від приналежності до тієї чи іншої з гілок влади: – законодавчий суб'єкт – Верховна Рада України, що представлена народними депутатами; – виконавчі – насамперед – Кабінет Міністрів України; – правоохоронні органи – власне суди, що здійснюють правосуддя забезпечуючи права і свободи громадян; тощо.

Незмістовний виклад та недостатня увага нагляду і контролю за додержанням норм трудового законодавства в Кодексі законів про працю України, на наше переконання, стимулює науковий пошук зазначеного питання в інших нормативних приписах, що загалом складає нормативно-правове забезпечення в цій сфері. Вищевикладене дає підстави констатувати те, що основний стрижень в питанні нагляду і контролю за додержанням трудового законодавства належить цілій системі розгалуженим державним інституціям. Наприклад, авторитетну позицію вчених школи адміністративного права висловив з цього приводу Ю. П. Битяк, який наголосив, що існує два види нагляду: а) нагляд, який здійснюють органи прокуратури, – загальний нагляд; б) нагляд з боку різноманітних інспекцій і служб – адміністративний нагляд [5, с. 201]. Загалом підтримуючи таку позицію логічно продовжувати наукові пошуки у цьому ж ключі надавши пріоритетність саме державним суб'єктам. Верховна Рада України маючи відповідні законодавчі повноваження створила міцну основу нормативного поля в даній сфері, передавши і наділивши правовими можливостями для реалізації і виконання норм законодавства виконавчій владі, і перш за все – Кабінету Міністрів України. Парламент, як вбачається, до того ж, окрім законотворчої діяльності, має широкий спектр і інших повноважень, які одні із основних реалізуються через його контрольну функцію. Наприклад, Г. С. Журавльова під парламентським контролем розуміє всі види і форми контролю, що здійснюється як безпосередньо законодавчим органом, так і через комітети, народних депутатів тощо та направлений на діяльність органів виконавчої влади, міністерств, центральних органів виконавчої влади тощо [6, с. 43]. Поділяючи загалом такий підхід та зважаючи на законодавчо передбачені правові можливості Верховної Ради України [1; 7; 8; 9; 10; 11], організаційний механізм контролю за додержанням законодавства інституту парламентаризму, в тому числі, що стосується трудових прав працівників можна представити наступним чином: 1) Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, що виконує контрольні функції у сфері: державної політики у сфері регулювання трудових відносин та зайнятості населення; забезпечення достатнього життєвого рівня людини; розвитку соціального партнерства та діяльності об'єднань громадян сторін соціального партнерства. 2) Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин: додержання прав і свобод людини і громадянина; забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. 3) Депутатські групи і фракції, окремі народні депутати, які мають масивний арсенал юридичних форм контролю за додержанням законодавства, що безпосередньо стосується захисту трудових прав працівників та інше (депутатські звернення, запити, запитання, розслідування тощо). 4) Уповноважений Верховною Радою України з прав людини, що здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина – включаючи вже згадувані конституційні положення щодо забезпечення і реалізації права на працю. Український омбудсмен для досягнення мети в сфері контролю і нагляду за додержанням законодавства про працю, на нашу думку, має наступні повноваження: невідкладний прийом Президентом України, Головою Верховної Ради України, Прем'єр-міністром України, Генеральним прокурором, керівниками інших державних органів і органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадовими та службовими особами; безперешкодне відвідування, без повідомлення мети і часу такого відвідування, органів державної влади і органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, бути присутнім на засіданнях, в тому числі по розгляду трудових спорів; ознайомлюватись з документами та отримання їх копій в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях незалежно від форми власності, органах прокуратури та судах у справах щодо забезпечення трудових прав; вимагати від посадових і службових осіб органів державної влади і органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності сприяння проведенню перевірок діяльності підконтрольних і підпорядкованих їм підприємств, установ, організацій, виділення спеціалістів для участі у проведенні перевірок, експертиз і надання відповідних висновків (в першу чергу Державної служби України з питань праці); запрошувати посадових і службових

осіб для отримання від них усних або письмових пояснень щодо обставин, що склались у питанні недотримання законодавства про працю; недопущення дискримінації між чоловіками і жінками в процесі їх реалізації права на працю.

Отже, дослідивши організаційну структуру Верховної Ради України, систематизувавши її повноваження по забезпеченню прав громадян, доцільно визначити діяльність парламенту у сфері нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю за вертикаллю – як «вищий нагляд і контроль» в системі інституцій в справі нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.

Не менш значуще місце в системі органів нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю займає і Кабінет Міністрів України. Слушною з цього приводу серед ідентичних позицій є думка М. В. Джафарової, яка стверджує, що Кабінет Міністрів України має загальну компетенцію, яка спрямована на організацію виконання Конституції і законів України, власної програми діяльності, схваленої Верховною Радою України, постійного контролю за виконавчою діяльністю підвідомчих органів, вжиття заходів по усуненню недоліків у роботі цих органів [11, с. 19]. Вчений В. М. Гарашук підтверджуючи це зазначає, що широкі контрольні повноваження в цій сфері серед виконавчої влади належать Кабінету Міністрів України як вищому органу виконавчої влади в системі центральних органів, органів державного управління загальної компетенції. Кабінет Міністрів здійснює контроль за діяльністю міністерств, державних комітетів і відомств, за дотриманням ними законодавства. Він сприяє тому, щоб ці органи у повному обсязі використовували свої повноваження, заслуховує їх звіти, доповіді й інформацію про виконання завдань, що стоять перед ними, про розвиток відповідних галузей [12, с. 25, 26]. На нашу думку, визначення повноважень Кабінету Міністрів в сфері нагляду і контролю за дотриманням законодавства про працю можна прослідкувати в ряді нормативно-правових актах України. В загальному виді відносини уряду по контролю регулюють норми Закону України «Про Кабінет Міністрів України». Так Кабінет Міністрів України безпосередньо відповідно до поставлених законом завдань: вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості; розробляє і виконує загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального розвитку, охорони довкілля, а також розробляє, затверджує і виконує інші державні цільові програми, вирішує питання щодо державного управління праці і зайнятості [13]. Передбачено компетенцію уряду в сфері праці і в Законі України «Про охорону праці», який уповноважує головного виконавчого суб'єкту на: забезпечення проведення державної політики в галузі охорони праці; надання на затвердження Верховною Радою України загальнодержавну програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища; спрямовує і координує діяльність міністерств, інших центральних органів виконавчої влади щодо створення безпечних і здорових умов праці та нагляду за охороною праці; встановлює єдину державну статистичну звітність з питань охорони праці [14]. Наша позиція з цього питання полягає в тому, що Кабінет Міністрів України окрім координуючої функції і роботи по спрямування діяльності системи органів виконавчої влади здійснює ще і контроль за міністерствами, центральними органами виконавчої влади щодо створення безпечних і здорових умов праці та нагляду за охороною праці. А тому стаття 32 Закону України «Про охорону праці» щодо повноважень Кабінету Міністрів України потребує відповідного доповнення і уточнення.

Серед системи центральних органів виконавчої влади в сфері нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю важливе місце належить Державній службі України з питань праці. Правовий статус, завдання і повноваження органу визначені у відповідному Положенні про Державну службу України з питань праці. Служба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики, і який реалізує державну політику у сферах промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення, здійснення державного гірничого нагляду, а також з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, зайнятість населення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві

та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, на випадок безробіття в частині призначення, нарахування та виплати допомоги, компенсацій, надання соціальних послуг та інших видів матеріального забезпечення з метою дотримання прав і гарантій застрахованих осіб [15]. Державна служба з питань праці має статус юридичної особи, має свої повноваження і завдання, тобто функціонує як окремий орган в системі органів виконавчої влади. В свою чергу відповідно до Положення в діяльності Служби є зайвим координування і спрямування її через Міністерство соціальної політики України, що фактично, зважаючи на приписи: внесення на розгляд Міністра соціальної політики пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сферах дотримання законодавства про працю та інших питаннях, що належать до відання Служби, і розроблені Службою проекти законів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, визначення позиції щодо проектів, розробниками яких є інші міністерства; внесення на розгляд Міністерства проекти нормативно-правових актів Мінсоцполітики з питань, що належать до компетенції Держпраці; подання на затвердження плани роботи Держпраці; звітування про виконання планів роботи служби та покладених на неї завдань, про усунення порушень і недоліків, виявлених під час проведення перевірок її діяльності і, її територіальних органів, а також про притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у допущених порушеннях; забезпечення виконання Держпраці та її територіальними органами наказів Мінсоцполітики та доручень Міністра соціальної політики з питань, що належать до компетенції Держпраці; призначення та звільнення на посаду за погодженням з Міністром соціальної політики та головами відповідних місцевих держадміністрацій керівників територіальних органів Держпраці та їх заступників – вбачається певна несамостійність та залежність такого державного органу від інших державних інституцій. Вважаємо такий підхід з боку держави до безпосереднього суб'єкту з нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю суттєвим недоліком, а організацію його діяльності не виправданною, що впливає на ефективність і якість провадженої роботи. А тому така ситуація на наше переконання потребує виправлення, а зазначені недоліки усунення. Такі зміни оптимізують регулювання процесу нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю, забезпечивши пріоритетність Державної служби з питань праці.

Висновки. Якісний аналізу повноважень розгалуженої системи суб'єктів нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю стає можливим через здійснення відповідної класифікації суб'єктів, виходячи з умовного і логічного їх поділу за критеріями. Дослідження законодавства вказує на те, що пріоритетність у справі нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю в Україні надається саме державним інституціям. «Вищим наглядом і контролем» слід визначити здійснення діяльності в сфері нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю Верховною Радою України. Вагомим аспектом ефективної діяльності з нагляду і контролю в досліджуваній сфері є організаційно-правова побудова суб'єктів у цій справі. Вивчення останньої дає як вбачається змогу швидко виявляти основні недоліки і прогалини процесу їх функціонування, вчасно запропонувати відповідні зміни та удосконалити положення щодо нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю з метою усунення негативних проявів порушень правових норм як для працівників і роботодавців, так і держави як регулятора всіх правових і фінансово-економічних процесів.

Література

1. Конституція України : прийнято на 5-й сесії Верховної Ради України 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Київ : Парламентське вид-во, 1996. – № 30. – С. 141.
2. Прокопенко В. І. Трудове право України : підручник / В. І. Прокопенко. – Харків : Консум, 1998. – 480 с.
3. Куренной А. М. Трудовое право: на пути к рынку / А. М. Куренной. – Москва : «Дело ЛТД», 1995. – 304 с.
4. Кодекс законів про працю України : затверджено Законом УРСР від 10.12.1971, № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – № 50 (Додаток). – С. 375.
5. Битяк Ю. П. Административное право Украины (Общая часть) : учеб. пособие / Ю. П. Битяк, В. В. Зуй. – Харьков : ООО «Одиссей», 1999. – 224 с.
6. Журавльова Г. С. Форми та механізми парламентського контролю / Г. С. Журавльова // Вісник Запорізького національного університету: Юридичні науки. – 2009. – № 2. – С. 41–47.

7. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI // Відомості Верховної Ради України. – Київ : Парламентське вид-во, 2010. – № 14-15, 15-17. – С. 133.
8. Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання : Постанова Верховної Ради України від 04.12.2014 № 22-VIII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Київ : Парламентське вид-во, 2015. – № 1. – С. 10.
9. Про статус народного депутата України : Закон України від 17.11.1992 р. № 2790-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 3. – С. 17.
10. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Київ : Парламентське вид-во, 1998. – № 20. – С. 99.
11. Джафарова М. В. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративно-процесуального права // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – Вип. 33. – Т. 2. – С. 18–21. – (Серія : Право).
12. Гарашук В. М. Контроль та нагляд у державному управлінні / В. М. Гарашук. – Харків : Фоліо, 2002 – 176 с.
13. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Київ : Парламентське вид-во, 2014. – № 13. – С. 222.
14. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992, № 2694-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – С. 668.
15. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-p>.

Стаття надійшла до редакції 03.11.2017

© Галич Р. В.

References

1. Konstytutsiia Ukrainy : pryiniato na 5-y sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28.06.1996 [Constitution of Ukraine: Adopted at the 5th session of the Verkhovna Rada of Ukraine on June 28, 1996]. (1996). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 30, 141. Kyiv: Parlamentske vydavnytstvo [in Ukrainian].
2. Prokopenko, V. I. (1998). *Trudove pravo Ukrainy [Labor Law of Ukraine]*. Kharkiv: Consum [in Ukrainian].
3. Kurennoy, A. M. (1995). *Trudovoye pravo: na puti k rynku [Labor law: on the way to the market]*. Moskva: «Delo LTD» [in Russian].
4. Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainy : zatverdzheno Zakonom URSR vid 10.12.1971, № 322-VIII [The Code of Labor Laws of Ukraine: approved by the Law of the Ukrainian SSR dated December 10, 1971, No. 322-VIII] (1971). *Vidomosti Verkhovnoi Rady URSR – Bulletin of the Verkhovna Rada of the USSR*, 50, 375 [in Ukrainian].
5. Bityak, Yu. P. (1999). *Administrativnoe pravo Ukrainy (Obshchaya chast') [Administrative Law of Ukraine (General part)]*. Kharkov : OOO «Odisej» [in Russian].
6. Zhuravlova, G. S. Formy ta mekhanizmy parlamentskoho kontroliu [Forms and mechanisms of parliamentary control]. (2009). *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu: Yurydychni nauky. – Bulletin of the Zaporizhzhya National University: Law Sciences*, 2, 41–47 [in Ukrainian].
7. Pro Rehlament Verkhovnoi Rady Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 10.02.2010 № 1861-VI [On the Rules of Procedure of the Verkhovna Rada of Ukraine: Law of Ukraine dated February 10, 2010 No. 1861-VI]. (2010). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, (14–15, 15–17), (p. 133). Kyiv: Parlamentske vydavnytstvo [in Ukrainian].
8. Pro pereelik, kilkisnyi sklad i predmety vidannia komitetiv Verkhovnoi Rady Ukrainy vosmoho sklykannia : Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 04.12.2014 № 22-VIII [On the list, the quantitative composition and subjects of the competence of the committees of the Verkhovna Rada of Ukraine of the eighth convocation: the resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine dated 04.12.2014 No. 22-VIII] (2015). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 1, 10. Kyiv: Parlamentske vydavnytstvo [in Ukrainian].
9. Pro status narodnoho deputata Ukrainy: Zakon Ukrayiny vid 17.11.1992 № 2790-XII [On the Status of People's Deputy of Ukraine: Law of Ukraine dated November 17, 1992 No. 2790-XII]. (1993). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 3, 17 [in Ukrainian].
10. Pro Upovnovazhenoho Verkhovnoyi Rady Ukrayiny z prav lyudyiny : Zakon Ukrayiny vid 23.12.1997 №776/97-VR [About the Commissioner of the Verkhovna Rada of Ukraine on Human Rights: Law of Ukraine dated December 23, 1997 No. 776/97-BP]. (1998). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 20, 99 [in Ukrainian].
11. Dzhafarova, M. V. (2015). Orhany vykonavchoi vlady yak subiekty administratyvno-protseusualnoho prava [Executive authorities as subjects of administrative-procedural law]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu – Scientific Bulletin of Uzhgorod National University*, Issue 33, Vol. 2, 18–21 [in Ukrainian].
12. Garaschuk, V. M. (2002). *Kontrol ta nahliad u derzhavnomu upravlinni [Control and supervision in public administration]*. Kharkiv: Folio [in Ukrainian].
13. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 27.02.2014 № 794-VII [About the Cabinet of Ministers of Ukraine: Law of Ukraine dated 27.02.2014 №794-VII]. (2014). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 13, 222 [in Ukrainian].
14. Pro okhoronu pratsi : Zakon Ukrainy vid 14.10.1992 № 2694-XII [On Occupational Safety: Law of Ukraine dated October 14, 1992, No. 2694-XII]. (1992). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 49, 668 [in Ukrainian].
15. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu sluzhbu Ukrainy z pytan pratsi : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 11.02.2015 № 96 [On Approval of the Regulation on the State Service of Ukraine for Labor: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated February 11, 2015 No. 96]. *zakon2.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-p> [in Ukrainian].

Received 03.11.2017

© Galych R. W.